

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

A T A S K A I T A

DĖL KOMPIUTERINĖS INFORMACINĖS SISTEMOS “SVEIDRA” PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO IR VYKDYMO VALSTYBINĖJE LIGONIŲ KASOJE VEIKLOS AUDITO REZULTATŲ

2002 m. birželio 28 d. Nr. 2040-7

Vilnius

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės veiklos audito 4-jo departamento kontrolierius A.Tamulis (grupės vadovas) ir veiklos audito 1-jo departamento vyresnysis kontrolierius I.Aleliūnas, vykdydami Veiklos audito valdymo departamento direktoriaus K.Širvaičio 2002-05-14 pavedimą Nr. 2040-7, atliko Valstybinės ligonių kasos (toliau- VLK) kompiuterinės informacinės sistemos “Sveidra” priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo veiklos auditą.

Audituojamas subjektas: Valstybinė ligonių kasa.

VLK yra valstybės institucija, vykdanči privalomąjį sveikatos draudimą.

VLK funkcijos: garantuoja draudžiamųjų asmenų sveikatos priežiūros paslaugų kainų, apskaičiuotų pagal bazines kainas, kompensavimą iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto per teritorines ligonių kasas; apmoka teritorinių ligonių kasų pateiktas sąskaitas už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas apdraustiesiems pagal nustatytą finansavimo tvarką ir patvirtintas formas; vykdo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą; kontroliuoja asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kokybę ir atlieka privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų naudojimo kontrolę bei finansinę ir ekonominę analizę; vykdo kitas jai pavestas funkcijas.

Adresas: Gerosios Vilties g. 1a, Vilnius, LT-2600, kodas 9135167. Tel.: 213 97 27, faks.: 213 97 30, <http://www.vlk.lt>. e-paštas: vlk@vlk.lt.

Audito tikslas: kompiuterinės informacinės sistemos “Sveidra” priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo vertinimas ekonomiškumo požiūriu.

Audituojamas laikotarpis: 2001-05-01 – 2002-06-01.

VLK direktoriaus pareigas audituojamu laikotarpiu ėjo Saulius Julius Janonis.

Vyriausiojo finansininko pareigas audituojamu laikotarpiu ėjo Danutė Lipnevičienė.

1. KOMPIUTERINĖS INFORMACINĖS SISTEMOS “SVEIDRA” PRIEŽIŪROS PASLAUGOS VIEŠOJO PIRKIMO PROCEDŪRŲ VERTINIMAS

Auditą atliko veiklos audito 4-jo departamento kontrolierius A.Tamulis. Auditas atliktas analizuojant VLK pateiktus dokumentus, pateikiant audituojamo subjekto darbuotojams klausimynus raštu bei žodžiu, atliekant analitines procedūras. Auditas atliktas 2002-05-20 – 2002-05-26, 2002-06-14 – 2002-06-28.

Kompiuterizuotos informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros paslaugų įsigijimo konkursą organizavo VLK direktoriaus 2001-06-29 įsakymu Nr.69 sudaryta Viešųjų pirkimų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš: pirmininko – V.Juršėno, narių – E.Stropaus, L.Bagdonaitės, V.Griškovos, K.Runkelės, D.Lipnevičienės, J.Kulik. Vadovaujantis tuo metu galiojusio 1996-08-13 Viešųjų pirkimų įstatymo Nr.I-1491 6 straipsnio 2 dalimi, skiriant pirkimo komisijos narius, turėjo būti atsižvelgta ne tik į ekonomines bei teises, bet ir į komisijos narių technines žinias. Tarp sudarytos Komisijos narių nebuvo programinės įrangos priežiūros specialisto, išmanančio šių paslaugų teikimo specifinius aspektus bei tendencijas minėtų paslaugų rinkoje. VLK direktoriaus pavaduotojo V.Juršėno nuomone pakako, kad Komisijos nariai turi aukštąjį išsilavinimą (ekonominį, finansinį, medicininį, teisinį), nes konsultacijas techniniais klausimais teikė VLK Informatikos skyriaus specialistai. Pažymėtina, kad VLK pateiktuose dokumentuose nėra užfiksuota, kokie asmenys kokiais klausimais konsultavo Komisiją.

Pastebėjimas: tarp sudarytos Viešųjų pirkimų komisijos narių nebuvo programinės įrangos priežiūros specialisto.

VLK direktoriaus S.J.Janonio 2001-06-01 įsakymu Nr.58 “Dėl atvirojo konkurso sąlygų tvirtinimo” buvo patvirtinti kompiuterizuotos informacinės sistemos “Sveidra” priežiūros atvirojo konkurso dokumentai (konkurso sąlygos).

Skelbimas dėl numatomo pirkimo buvo paskelbtas 2001-05-19 leidinio “Valstybės žinios” priede “Informaciniai pranešimai” Nr.40. Skelbime nurodyta, kad paslaugų teikimo sutartis bus pasirašoma 5 metams, vokų atplėšimas vyks 2001-07-17 10 val.

Konkurso sąlygos buvo įteiktos: UAB “Sonex kompiuteriai” (2001-06-04), UAB “Blue Bridge” (2001-06-15), AB “Alna” (2001-06-06), UAB “Etnomedijos intercentras” (2001-07-12), UAB “Tipas” (2001-06-26), UAB “Penki kontinentai” (2001-07-13), UAB “Baltic Amadeus” (2001-06-05), UAB “Informacinės technologijos” (2001-07-12), UAB “Siemens” (2001-07-13), UAB “MicroLink Netcoms” (2001-06-06).

Komisijos 2001-07-17 posėdyje (protokolo Nr.50) buvo atplėšti gauti vokai su tiekėjų (rangovų) pasiūlymais.

Konkurso dokumentacijos 4.1.7 p. (skyrius “Tiekėjų kvalifikacija”) buvo nurodyta, kad Tiekėjo praėjusių finansinių metų audituotas pelnas būtų ne mažesnis kaip 150 000 Lt. Tiekėjai kartu su konkursiniais pasiūlymais nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad jų praėjusių finansinių metų pelnas 2001-01-01 būklei yra audituotas. (tik UAB “Siemens” pateikė auditoriaus ataskaitą už laikotarpį 1999-10-01 - 2000-09-30). Vadovaujantis tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, perkančioji organizacija turėjo pagrindą atmesti tiekėjo (rangovo) paraišką ar pasiūlymą, jeigu Komisija nustatė, kad jis pateikė netikslius arba neišsamius kvalifikacinius duomenis, ir jeigu, perkančiajai organizacijai paprašius, tiekėjas (rangovas) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nepašalino šių trūkumų.

Pastebėjimas: Komisija nesivadovavo tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi: neatsižvelgė į tai, kad tiekėjai (rangovai) nepateikė dokumentus, patvirtinančius, kad jų praėjusių finansinių metų pelnas yra audituotas (konkurso dokumentacijos 4.1.7 p., skyrius “Tiekėjų kvalifikacija”) ir neprašė tiekėjų (rangovų) šiuos trūkumus pašalinti.

Konkurso dokumentacijos 4.1.8 p. (skyrius “Tiekėjų kvalifikacija”) buvo nurodyta, kad Tiekėjas turi turėti ne mažiau kaip 3 metų darbo panašių kompiuterizuotų informacinių sistemų priežiūros ir kūrimo srityje patirtį. UAB “Etnomedijos intercentras” pateikė Komisijai dokumentus apie 2001-04-12 UAB “Etnomedijos spauda” įstatų pakeitimus ir papildymus, kuriuose nurodyta, kad keičiamas UAB “Etnomedijos spauda” pavadinimas į UAB “Etnomedijos intercentras”; taip pat bendrovės vykdomos ūkinės - komercinės veiklos sąrašas papildomas veiklos, susijusios su kompiuteriais ir programine įranga, rūšimis (72.20, 72.20.20, 72.20.30, 72.20.40, 72.30, 72.50.30). (UAB “Etnomedijos spauda”, įregistruota Vilniaus miesto įmonių rejestre 1997-11-24, pagrindinė veikla, nurodyta įstatuose, buvo susijusi su spausdinimu, leidyba, garso, video įrašų dauginimu ir kt.).

Pastebėjimas: VLK organizuoto konkurso metu UAB “Etnomedijos intercentras” galėjo turėti 3-4 mėnesių veiklos, susijusios su kompiuteriais ir programine įranga, patirtį (konkurso dokumentacijoje buvo nurodyta privalomai turėti ne mažesnę nei 3 metų darbo patirtį).

Konkurso dokumentacijos 4.1.10 p. (skyrius "Tiekėjų kvalifikacija") buvo nurodyta, kad Tiekėjas turi turėti ne mažiau nei vieną "Microsoft" ir tris "Oracle" produktų specialistus, o Tiekėjo darbuotojai turi turėti ne mažesnę nei 3 metų darbo patirtį informacinių sistemų kūrimo ir priežiūros srityje. UAB "Etnomedijos intercentras" pateikė informaciją ne apie savo, o apie AB "Alna" darbuotojus bei 2001-07-16 Bendradarbiavimo sutartį su AB "Alna", pavadindama šią bendrovę subvykdytoju. Dokumentai, kad UAB "Etnomedijos intercentras" bendrovės darbuotojai turi reikiamą patirtį, nurodytą konkurso dokumentacijoje, Komisijai voke su konkursiniu pasiūlymu nebuvo pateikti.

Pastebėjimas: UAB "Etnomedijos intercentras" pateikė duomenis ne apie savo, o kitos įmonės darbuotojus bei jų patirtį.

Vadovaujantis tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 7 straipsnio 8 dalimi, tiekėjų (rangovų) kvalifikaciniai duomenys vertinami vadovaujantis jiems pateiktuose pirkimo dokumentuose nustatytais kriterijais ir procedūromis. Komisija priima sprendimą dėl kiekvieno paraišką pateikusių tiekėjo (rangovo) kvalifikacinių duomenų ir kiekvienam iš jų raštu praneša apie šio patikrinimo rezultatus. Teisę dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose turi tik tie tiekėjai (rangovai), kurių kvalifikaciniai duomenys atitinka perkančiosios organizacijos reikalavimus. Kadangi UAB "Etnomedijos intercentras" pateikė informaciją ne apie savo darbuotojų, kaip buvo reikalaujama, patirtį ir ne apie savo, kaip įmonės, patirtį, Komisija, vadovaudamasi konkurso dokumentacijos 4.1.8, 4.1.10, 8.4. turėjo pagrindą nevertinti UAB "Etnomedijos intercentras" pasiūlymą, kaip neatitinkantį reikalavimų, nurodytų konkurso dokumentacijoje, o vadovaudamasi konkurso dokumentacijos 8.5.2. punktu bei tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 1 punktu, jį atmesti (bendradarbiavimo su AB "Alna" sutartis nepakeitė konkurso dokumentacijoje nurodytų kvalifikacinių reikalavimų tiekėjui (rangovui) UAB "Etnomedijos intercentras"). Komisijos 2001-08-10 protokole Nr. 57 nurodyta, kad tiekėjai (rangovai) laikėsi formalių konkurso sąlygų, yra kvalifikuoti ir pajėgūs vykdyti sutartinius įsipareigojimus.

Pastebėjimas: Komisija nesivadovavo tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 1 punktu: neatmetė nepilnai atitinkančio konkurso dokumentacijoje nurodytus kvalifikacinius reikalavimus tiekėjo (rangovo) UAB "Etnomedijos intercentras" pasiūlymą; bei 7 straipsnio 8 dalies reikalavimu – leido UAB "Etnomedijos intercentras" dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose .

Komisijos 2001-07-25 posėdyje (protokolo Nr. 54) buvo nagrinėjami konkursui pateikti pasiūlymai. Pasiūlymuose buvo nurodytos šios vieno mėnesio sistemos aptarnavimo kainos:

UAB "Siemens" (gauta 2001-07-17), 39 487 Lt/mėn;

UAB "Etnomedijos intercentras" (gauta 2001-07-17), 116 830 Lt/mėn;

UAB "Informacinės technologijos" (gauta 2001-07-17), 128 960 Lt/mėn;

UAB "Penki kontinentai" (gauta 2001-07-17), 145 760 Lt/mėn.

Kadangi UAB "Siemens" pateikė pasiūlymą labai maža kaina, kuri buvo žymiai mažesnė negu kitų pasiūlymų kainos, Komisija minėtame 2001-07-25 posėdyje nusprendė paprašyti UAB "Siemens" raštu pagrįsti pasiūlymo kainos sudėtinės dalis ir nutarė preliminarios pasiūlymų eilės nenustatyti.

UAB "Siemens" 2001-07-30 raštu Nr. R01/05 paaiškino, kad UAB "Siemens" turi galiojančią sutartį su VLK dėl 609 vnt. "Siemens" kompiuterių, kuriuose instaliuota programa "Sveidra", garantinio aptarnavimo, vykdomo visoje Lietuvoje esančiose gydymo įstaigose ir patvirtino, kad konkursui pasiūlytos kainos yra paremtos Lietuvos informacinių technologijų rinkoje egzistuojančiais į kainiais. Vėliau, t.y. 2001-08-10, UAB "Siemens" raštu Nr. R01/07 papildomai paaiškino, kad pastebėjo savo pateiktame pasiūlyme klaidą kainų paskaičiavime dėl gydymo įstaigų serverių priežiūros: nurodyta 45 Lt kaina turėjo būti skaitoma 145 Lt.

Kadangi UAB "Siemens" pakeitė pasiūlymo kainą, Komisija 2001-08-10 posėdyje (protokolas Nr.57), vadovaudamasi tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 2 punktu ir konkurso dokumentacijos 8.3. punktu, nutarė nevertinti minėto pasiūlymo ir jį atmesti.

Komisija, palyginusi UAB "Siemens" pateiktą patikslintą kainą su kitų tiekėjų pasiūlytomis kainomis ir pripažinusi, kad jos per didelės ir nepriimtinos, vadovaudamasi tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 4 punktu, galėjo atmesti minėtų tiekėjų pasiūlymus - tuomet konkursas būtų laikomas neįvykusių (Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 9 dalis). Taip pat konkursas būtų laikomas neįvykusių, atmetus UAB "Etnomedijos intercentras" pasiūlymą, todėl būtų reikėję organizuoti naują konkursą. Naujasis konkursas būtų suteikęs galimybę pasinaudoti informacija apie tiekėjų siūlytas kainas pirmajame konkurse bei kainų priimtimumo ribas ir tokiu būdu siekti lėšų taupymo. Audito metu VLK darbuotojams atlikus skaičiavimus su patikslinta kaina, paaiškėjo, kad UAB "Siemens" pasiūlymo galutinė kaina būtų sudariusi 947 844 Lt per metus arba 4 739 220 Lt per 5 metus, t.y. ji būtų 2 270 580 Lt mažesnė negu UAB "Etnomedijos intercentras" pasiūlyta kaina.

Pastebėjimas: Komisijai pateiktuose pasiūlymuose programos "Sveidra" priežiūros kainų intervalas sudarė nuo 4,7 iki 8,7 mln. Lt. penkerių metų laikotarpiui, t.y. žemiausia kaina sudarė apie 54 proc. aukščiausios kainos. Kadangi UAB "Siemens" pasiūlymas buvo atmestas, o vadovaujantis tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 1 punktu, galėjo būti atmestas ir UAB "Etnomedijos intercentras" pasiūlymas, konkursas būtų laikomas neįvykusių ir būtų reikėję organizuoti naują konkursą. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija jau turėjo informaciją

apie plačias siūlomų kainų intervalo ribas, o Viešųjų pirkimų įstatymu buvo nustatyta galimybė atmesti pasiūlymus su aukšta ir VLK nepriimtina kaina, naujo konkurso organizavimas būtų suteikęs galimybę siekti lėšų taupymo.

Kompiuterizuotos informacinės sistemos “Sveidra” priežiūros sutartis Nr.302 tarp VLK ir konkurso laimėtojo UAB “Etnomedijos intercentras” buvo pasirašyta 2001-10-17, vadovaujantis 2001-09-04 Komisijos posėdžio rezultatais (protokolo Nr.60). Sutarties 4.1. p. nurodyta, kad vieno mėnesio paslaugos kaina yra 116 830 Lt. Sutartis sudaryta 5 metų laikotarpiui (8.1. p.). VLK direktoriaus pavaduotojo V.Juršėno nuomone, šis terminas naudingas užsakovui - VLK, nes išvengiama galimo paslaugų pabrangimo dėl programuotojų atlyginimų augimo. Pažymėtina, kad ši nuomonė nėra pagrįsta tyrimais. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pasirenkant sutarties laikotarpį nebuvo įvertintas priešingas atvejis - galimas paslaugų atpigimas.

Pastebėjimas: Sutarties pasirašymas 5 metų laikotarpiui su fiksuotu mėnesiniu mokesčiu, nesant tyrimais pagrįstų prognozių dėl galimo programuotojų atlyginimų didėjimo, yra rizikingas.

1. LĖŠŲ PANAUDOJIMO VERTINIMAS EKONOMIŠKUMO BEI EFEKTYVUMO POŽIŪRIU

Auditą atliko veiklos audito 1-ojo departamento vyresn. kontrolierius I. Aleliūnas
Auditas atliktas 2002-05-20 – 2002-05-26, 2002-06-10 – 2002-06-14.

Duomenų rinkimas

Duomenys buvo renkami analizuojant dokumentus ir pateikiant klausimynus.

Duomenų analizės metodai

Kiekybiniai duomenų apdorojimo metodai: duomenys apdoroti aprašomosios statistikos metodais, atlikta horizontali analizė.

Kokybiniai duomenų apdorojimo metodai: atlikta dokumentų (pareigybių aprašymų, finansinių dokumentų ir kt.) teksto analizė.

Dėl informacinės sistemos SVEIDRA vartotojų klaidų arba jų turimos technikos gedimų sukurta ir įdiegta sistema funkcionavo nepakankamai gerai. Į teritorines ligonių kasas (toliau – TLK) kreipdavosi daug gydymo įstaigų, prašančių pašalinti informacinės sistemos SVEIDRA sutrikimus arba atlikti kitus darbus susijusius su informacinių sistemų priežiūra. Valstybinė ligonių

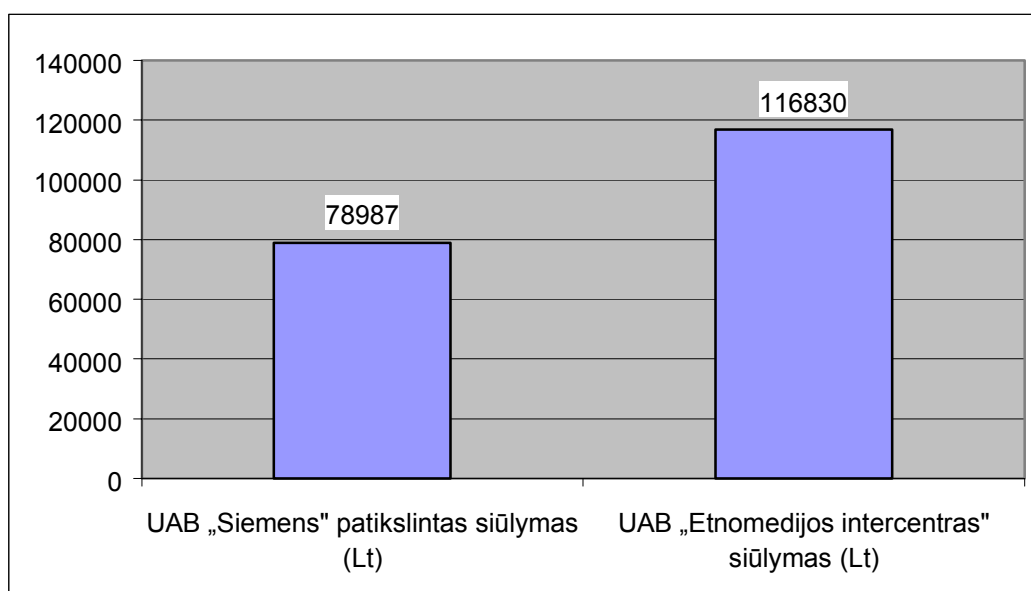
kasa (toliau – VLK) savo jėgomis atlikti informacinės sistemos priežiūrą negalėjo, be to tuo pačiu metu vyko sukurtų informacinės sistemos SVEIDRA posistemių eksploatacija ir kitų posistemių kūrimas bei diegimas, todėl egzistavo žodinis susitarimas, kad sistemos kūrėjai AB „Alna“ kitų posistemių diegimo metu atliks būtiniausius techninės priežiūros darbus, kuriuos įmanoma atlikti bendrovei nepatiriant didelių papildomų išlaidų. AB „Alna“ kaip sistemos kūrėjas buvo suinteresuota informacinės sistemos SVEIDRA kūrimo ir diegimo laikotarpiu užtikrinti nenutrūkstamą informacinės sistemos funkcionavimą.

AB „Alna“ 2001-06-20 raštu Nr.06-10 kreipėsi į Valstybinę ligonių kasą, nurodydama, kad per nepilną 2001 metų pirmąjį pusmetį bendrovė nemokamai atliko apie šimtą gydymo įstaigų (GI) duomenų bazių tarnybinių stočių atstatymų po aparatinių gedimų, naujų ar pakartotinių informacinės sistemos SVEIDRA įdiegimų (įsigijus naujas tarnybines stotis), teikė konsultacijas ir rekomendacijas telefonu ir elektroniniu paštu. Minėtame rašte bendrovė konstatavo, kad neturi finansinių galimybių tęsti sistemos priežiūros darbus ir kad už juos iš gydymo įstaigų (GI), teritorinių ligonių kasų ir VLK bus imamas mokestis už atliekamus informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbus.

VLK informatikos skyriuje dirba 4 specialistai. Skyriaus ir informatikos specialistų pareiginiuose nuostatuose nėra numatytos informacinių sistemų priežiūros funkcijos, todėl dalis priežiūros darbų iki 2001-10-17 nebuvo atliekama. Gydymo įstaigos už informacinių sistemų priežiūrą mokėjo pačios, pavyzdžiui už informacinės sistemos SVEIDRA vienkartinį duomenų bazių instaliavimą buvo mokėta nuo 590 iki 1180 Lt.

Pastebėjimas: UAB „Alnai“ atsisakius nemokamai atlikti informacinės sistemos SVEIDRA priežiūrą, VLK iškilo būtinybė pasinaudoti išorinio informacinės sistemos priežiūros paslaugų tiekėjo paslaugomis.

VLK ir UAB „Etnomedijos intercentras“ 2001-10-17 pasirašė sutartį Nr.302 dėl kompiuterizuotos informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros. Šios sutarties objektas yra informacinės sistemos SVEIDRA priežiūra penkerių metų laikotarpiui VLK, TLK ir informacinę sistemą SVEIDRA naudojančiose GI. Pagal minėtą sutartį VLK už informacinės sistemos SVEIDRA priežiūrą įsipareigojo mokėti UAB „Etnomedijos intercentrai“ kas mėnesį 116 830 Lt nepriklausomai nuo atliekamų darbų kiekio. Kompiuterizuotos informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros konkurse buvo atmestas „Siemens“ pasiūlymas dėl techninės klaidos nurodant kainą. Pakoreguoto „Siemens“ pasiūlymo galutinė kaina, VLK paskaičiavimais, būtų sudariusi 947 844 Lt per metus arba 78 987 Lt per mėnesį (1 pav.).

1 pav. UAB „Siemens“ patikslinto siūlymo palyginimas su UAB „Etnomedijos intercentro“ siūlymu.

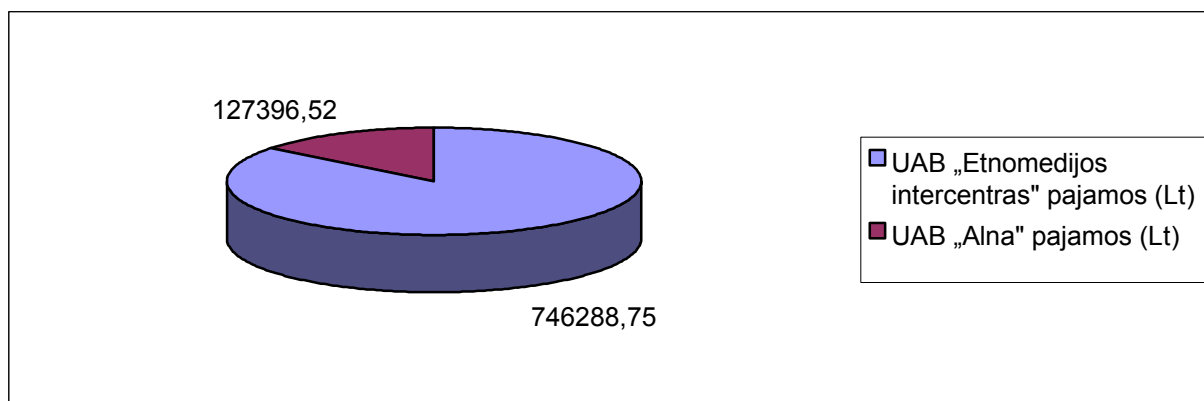
Pastebėjimas: Įvertinus UAB „Siemens“ siūlomą galutinę kainą 5 metų paslaugų kaina būtų 4 739 220 Lt, o UAB „Etnomedijos intercentras“ siūlė atlikti priežiūrą už 7 009 800 Lt. Patikslinta UAB „Siemens“ siūloma informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros paslaugų kaina per 5 metus galėjo būti 2 270 580 Lt mažesnė negu UAB „Etnomedijos intercentras“ pasiūlyta kaina.

VLK informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbų nuo 2001-10-17 iki 2002-05-01 laikotarpiu kasinės išlaidos sudarė 873 685,27 Lt, o faktinės – 756 855,27 Lt, nes VLK pagal 2001-10-17 sutartį Nr.302 VLK kiekvieną mėnesį UAB „Etnomedijos intercentrai“ įsipareigojo mokėti 1/12 metinės sutarties sumos dydžio avansą, t.y. 116 830 Lt. UAB „Etnomedijos intercentras“ konkursiniame siūlyme avansinis mokėjimas nebuvo numatytas, nes buvo siūloma VLK atsiskaityti pasibaigus kalendoriniam mėnesiui, pagal faktinį sistemos naudotojų (VLK, TLK ir GĮ) skaičių, bei jose esančių tarnybinių stočių ir darbo vietų skaičių. VLK 2001-06-01 kompiuterizuotos informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros atvirojo konkurso sąlygų 11.4. punkte teigiama, kad sudarant sutartį negali būti keičiama laimėjusio teikėjo pasiūlyta kaina, pasiūlymo turinys, sutarties įvykdymo užtikrinimo reikalavimai. VLK kreditorinis įsiskolinimas 2001 metų spalio mėn. 1 dieną buvo 293 579,7 tūkst. Lt.

Pastebėjimas: Įsigyjant VLK informacinių sistemų priežiūros paslaugas, apmokėjimo forma ir sutarties laikotarpis buvo parinktas be detalios kainų analizės.

VLK pagal 2001-10-17 sutartį Nr.302 VLK kiekvieną mėnesį UAB „Etnomedijos intercentrai“ įsipareigojo mokėti 1/12 metinės sutarties sumos dydžio avansą, t.y. 116 830 Lt. Tai nebuvo numatyta UAB „Etnomedijos intercentro“ konkursiniame pasiūlyme.

UAB „Etnomedijos intercentras” su UAB „Alna” pasirašė dvi sutartis dėl bendradarbiavimo kuriant ir prižiūrint informacinę sistemą SVEIDRA: 2001-07-12 Nr.ISS/2001-21S ir 2001-07-16 sutartį (be numerio). UAB „Etnomedijos intercentro” konkursiniame pasiūlyme buvo nurodytos tik UAB „Alna” specialistų pavardės. Pagal minėtas sutartis nuo 2001-10-17 iki 2002-05-01 UAB „Etnomedijos intercentras” už atliktus darbus UAB „Alnai” apmokėjo 127396, 52 Lt (2 pav.).

2 pav. VLK informacinės sistemos priežiūros sąnaudų struktūra (Lt) nuo 2001-10-17 iki 2002-05-01

2001-10-17 suderinta ir patvirtinta Laikinoji Sistemos priežiūros tvarka (priedas prie 2001-10-17 sutarties Nr.302). Ši tvarka reglamentuoja užsakovų ir vykdytojų veiksmus, tačiau nenumatyta UAB „Etnomedijos intercentras” atsakomybė susijusi su informacinių sistemų saugumu.

Laikinojoje Sistemos priežiūros tvarkoje reglamentuotas Priežiūros darbų žurnalo pildymas. Laikinojoje Sistemos priežiūros tvarkoje numatyta, kad Priežiūros darbų žurnalas pildomas elektroniniu būdu, registruojant problemos nustatymo laiką, kompiuterio ID, kompiuterio gamintoją, kompiuterio pardavėją, problemos vietą, trumpą problemos aprašymą, problemą nustačiusiojo darbuotoją, jo telefoną, el.paštą, pranešimo gavimo datą, problemos šalinimo darbų pradžios laiką, problemos šalinimo darbų pabaigos laiką, problemą pašalinusį (arba aptarnavimo darbus aprašiusį) darbuotoją.

Nuo 2001-10-17 iki 2002-05-14 buvo atlikti ir užregistruoti šie informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbai:

1. Informacinės sistemos SVEIDRA tarnybinės stoties kietojo disko defragmentavimas, operacinės sistemos Microsoft Windows sutrikimų šalinimas, operacinės sistemos paruošimas informacinės sistemos SVEIDRA diegimui bei operacinės sistemos atstatymas po aparatinių ir kitokių gedimų.

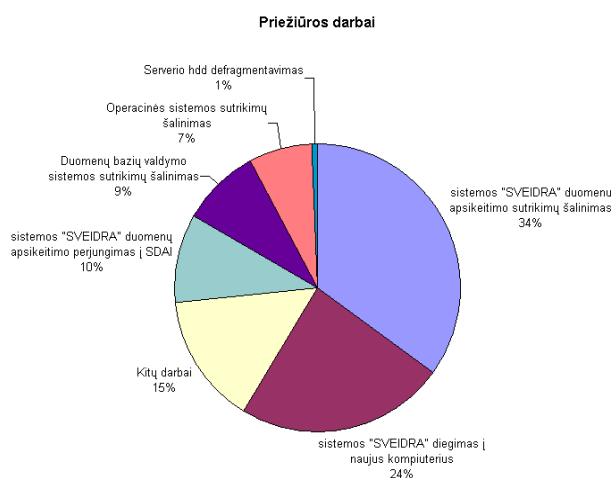
2. Duomenų bazių valdymo sistemos (DBVS) priežiūros darbai (RDBVS paruošimas naujai informacinės sistemos SVEIDRA instaliacijai, programinės įrangos diegimas į naujai įgytą įstaigos tarnybinę stotį bei informacinės sistemos SVEIDRA duomenų perkėlimas iš senos sistemos, DBVS diegimas bei informacinės sistemos SVEIDRA duomenų atstatymas po operacinės sistemos ir aparatinio triukio, duomenų suglaudavimo diegimas bei derinimas pagal įstaigos poreikius).

3. Siekta užtikrinti informacinės sistemos SVEIDRA veikimą tarnybinėje stotyje bei kliento darbo vietose (duomenų apsikeitimo internetu diegimas, atstatymas po operacinės sistemos perinstaliavimo, duomenų apsikeitimo internetu triukių šalinimas, sistemos (taikomosios programos) diegimas naujose įstaigų tarnybinėse stotyse, atstatymas po operacinės sistemos perinstaliavimo, sistemos diegimas darbo vietų kompiuteriuose).

4. Buvo konsultuojamos gydymo įstaigos (apie darbą su informacine sistema SVEIDRA, informacinės sistemos SVEIDRA ataskaitas, duomenų apsikeitimo internetu būklės stebėjimą, kompiuterinę techniką tinkamą darbui su informacine sistema SVEIDRA bei duomenų apsikeitimą internetu). Vartotojai buvo apmokomi dirbti su naujai instaliuotais informacinės sistemos SVEIDRA tarnybinėmis stotimis. Konsultacijos buvo teikiamos vartotojų darbo vietose, tiekėjo buveinėje, telefonu bei el.paštu.

Pagal VLK ir UAB „Etnomedijos intercentras“ sutarties Nr.302 4.3 punktą turi būti kartą per šešis mėnesius suskaičiuojamos suteiktos informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros paslaugos ir atliekama analizė. Iki 2002-05-14 yra parengta 2001 lapkričio – 2002 balandžio mėnesiais atliktų informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbų analizė (3 pav.). Šioje analizėje nėra atliktų darbų apimties skaičiavimų ir palyginimo pagal atskirus mėnesius.

Pasirašius 2001-10-17 sutartį Nr.302 su UAB „Etnomedijos intercentras“, VLK informatikos specialistų nuomone, aptarnavimo kokybė pagerėjo.

3 pav. Informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbų struktūra 2001 spalio – 2002 balandžio mėn.

Pastebėjimas: Priežiūros darbų žurnale ir 2001 lapkričio – 2002 balandžio mėn. atliktų informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbų analizėje neįvertinama priežiūros darbų apimtis ir dinamika.

Išvados:

1. Valstybinė ligonių kasa (direktorius S.J.Janonis) neužtikrino tuo metu galiojusio 1996-08-13 Viešųjų pirkimų įstatymo Nr.I-1491 reikalavimų laikymosi:

1.1. 6 straipsnio 2 dalies: skiriant pirkimo komisijos narius, buvo nepakankamai atsižvelgta į komisijos narių technines žinias – tarp sudarytos Komisijos narių nebuvo programinės įrangos priežiūros specialisto;

1.2. 7 straipsnio 7 dalies: neatsižvelgta į tai, kad tiekėjai (rangovai) nepateikė dokumentus, patvirtinančius, kad jų pelnas yra audituotas ir nebuvo prašoma tiekėjų šiuos trūkumus pašalinti;

1.3. 26 straipsnio 2 dalies 1 punkto: atmesti tiekėjo (rangovo) UAB “Etnomedijos intercentras” pasiūlymą, kaip nepakankamai atitinkantį konkurso dokumentacijoje nurodytus kvalifikacinius reikalavimus;

1.4. 7 straipsnio 8 dalies: UAB “Etnomedijos intercentras” buvo leista dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose.

2. Viešojo pirkimo komisija (pirmininkas V.Juršėnas) nesilaikė VLK direktoriaus S.J.Janonio įsakymu patvirtintos konkurso dokumentacijos 8.4.p. reikalavimo nevertinti pasiūlymus, neatitinkančius konkurso dokumentacijoje nurodytų reikalavimų.

3. Sutarties pasirašymas 5 metų laikotarpiui su fiksuotu mėnesiniu mokesčiu, nesant tyrimais pagrįstų prognozių dėl galimo programuotojų atlyginimų didėjimo, yra rizikingas.

4. Įvertinus tai, kad patikslinta UAB „Siemens” siūloma kaina už 5 metų informacinės sistemos priežiūrą galėjo būti 2 270 580 Lt mažesnė negu UAB “Etnomedijos intercentras” pasiūlyta kaina, tikėtina, kad naujo konkurso metu būtų pasirinktas ekonomiškėnis sprendimas.

5. Pagal 2001-10-17 sutartį Nr.302 VLK kiekvieną mėnesį UAB „Etnomedijos intercentrai” įsipareigojo mokėti 1/12 metinės sutarties sumos dydžio avansą, t.y. 116 830 Lt. Tai nebuvo numatyta UAB „Etnomedijos intercentro” konkursiniame pasiūlyme, be to VLK kreditorinis įsiskolinimas 2001 metų spalio mėn. 1 dieną buvo 293 579,7 tūkst. Lt.

6. Informacinės sistemos SVEIDRA priežiūros darbų žurnale nefiksuojuama faktinė atliktų darbų vertė, todėl ateityje gali kilti problemos pasirenkant apmokėjimo formą ir sutarties laikotarpį.

Siūlymai:

1. Siūlome ateityje prieš skelbiant viešojo pirkimo konkursą išanalizuoti prekių ir paslaugų kainas atitinkamoje rinkoje, ypač tokioje, kur galima nepakankama konkurencija, kad būtų galima objektyviau įvertinti gautus pasiūlymus.

2. Prieš skelbiant konkursą apsvarstyti prioritetus tarp žemiausios kainos ir ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo pasirinkimo.

3. Fiksuoti faktinę taikomųjų sistemų priežiūros darbų apimtį.

4. Inicijuoti sutarties sąlygos pakeitimą dėl 1/12 metinės sutarties sumos dydžio avansinio mokėjimo panaikinimo.

Veiklos audito 1-jo departamento direktorius Rimantas Sanajėvas

Veiklos audito 4-jo departamento direktorė Birutė Puzienė

Kontrolierius Arūnas Tamulis

Vyresnysis kontrolierius Irmantas Aleliūnas

Su ataskaita susipažino:

VLK direktorius Saulius Julius Janonis

Vyriausiasis finansininkas Danutė Lipnevičienė